

Ліки цілюють тіло, а книга - душу

Біблія

№ 7/8
(46/47)
2018
(липень/
серпень)

ТЕРАПЕВТ

Видається з 1 жовтня 2014 року

*Бюлетень Наукової бібліотеки
Харківського національного медичного університету*

ДО НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ ГОТОВІ!

Зміст

До нового навчального року готові!	Редакція.....С. 3
Читання зі смаком	
Життя на рейках довжиною у безкінечність	<i>Р. Вороніна, Н. Рудько</i>С. 4-5
Аскорбінка для душі	
Життя сповнене таємниць	<i>О. Сохар, Д. Івашова</i>С. 6
Натхнення	
Облако	<i>І. Жук</i>С. 7
Фотопогляд	
Чарівна зірка	<i>І. Киричок</i>С. 8
Волшебное отражение	<i>О. Русанова</i>С. 9
Мій рідний край	
Мої дороги ведуть до Бурсацького узвозу...	<i>Р. Вороніна</i>С. 10-11
Хроніка подій	
Чорне золото	<i>М. Заговора</i>С. 12
Знайомимо з університетською бібліотекою	<i>Редакція</i>С. 13
Тематична виставка «Ішемічний інсульт...»	<i>Л. Скрипченко</i>С. 13
Франс Кафка: людина, що жила загадкою..	
Романтик пустельних симфоній	<i>Р. Вороніна</i>С. 14-15
Володимир Великий: постать в українській історії	<i>В. Серпухова</i>С. 16-17
Великі земляки	<i>І. Киричок</i>С. 18
Серпень в історії України	<i>Р. Вороніна</i>С. 19
Анонси подій	
Вітання з днем народженняС. 20

До нового навчального року готові!

Для нашої бібліотеки друга частина літа, коли всі відпочивали на канікулах та у відпустках, пройшла у підготовці до нового навчального року, зокрема, масової видачі навчальної літератури студентам. Цього року видача навчальної літератури проходить у незвичних і дуже приємних для студентів умовах — в оновленому інформаційно-бібліотечному комплексі!

Вже з 27 серпня першокурсники, ознайомившись з правилами користування університетською бібліотекою, отримували читацькі квитки зразку «Єдина картка читача», підготовлені бібліотекарями комплекти навчальної літератури, аби з 1 вересня розпочати навчання у повному «озброєнні» підручниками.

За тиждень, з 27 по 31 серпня, співробітники бібліотеки обслужили майже 100% першокурсників і, побажавши всім успіхів у навчанні, запросили відвідувати бібліотеку постійно, адже тут можна не тільки отримувати книги додому, а й проводити самопідготовку в читальних залах, працювати за комп'ютерами або із власними гаджетами, поспілкуватися з друзями або реалізувати свої творчі плани.

Редакція

Читання зі смаком

Регіна Вороніна,
зав. сектором

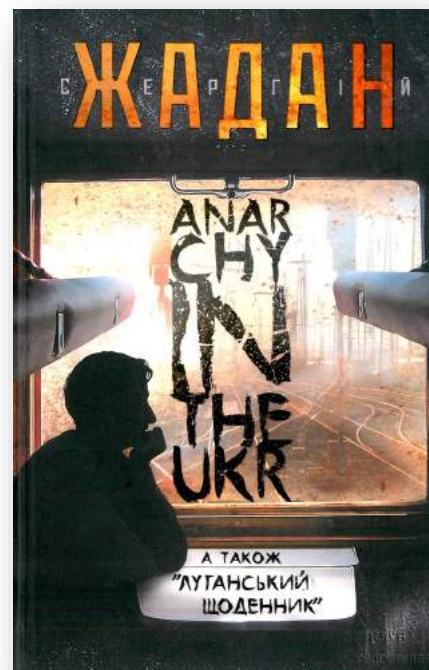
Наталя Рудько,
провідний бібліоте-

Життя на рейках довжиною у безкінечність

Все у нашому світі рухливе: молекули, водні ресурси, щорічна міграція птахів... Та особливо, динамічний спосіб існування самої людини! У її житті все мінливе та непередбачуване, і перш за все, вона постійно знаходиться у дорозі. Це стосується як метафоричного значення, так і прямого! Туристичні поїздки, екскурсії, відрядження, пересування у міському транспорті — все це вже стало частиною людського буття. Та найцікавіше відбувається у свідомості кожної особистості, коли тіло може відпочити, довіритись «машинерії та його приборкувачеві», а в той час відпустити власні думки «подорожувати вперед»!

Талановитий письменник і представник сучасного українського літературного процесу Сергій Жадан має специфічний стиль написання прозових творів. Деякі з ним кардинально не погоджуються, інші захоплюються й цитують, але одне можна сказати з впевненістю — він вміє передавати особливості урбаністичного міста. Так склалось, що саме наш Харків став для нього рідним по духу, він відчуває його, пише про нього, як про живий організм. Як людину, що приїхала до нашого міста навчатись й творити, першим його «зустрів» Південний вокзал, а харківський метрополітен став місцем роздумів. Тому не дивно, що С. Жадан саме їм присвятив декілька десятків сторінок...

Жадан С. Anarchy in the Ukr : роман; Луганський щоденник : нарис / Сергій Жадан. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2016. – 240 с.

Уривки з твору:

... **Південний бік півночі.** Центральний вхід залізничного вокзалу, сходи з колонами, традиційне місце зустрічі веселих і відважних мандрівників, котрі домовляться зустрітись тут, аби не блукати залами очікування чи довгими безкінечними перонами цього потужного залізничного вузла. Усміхнені лица туристів, суворі потиски чоловічих долонь, радісні жіночі голоси, наплечники й спальники, нарешті всі збираються, дружньо підсміюються над тим, хто запізниться, компанія накидає на плечі рюкзаки і, пройшовши через зал, виходить на першу платформу, знаходить свої місця, потяг повагом рушає, лишаючи на пероні збудливий запах подорожі, небезпеки і відваги. Потяг зникає за далекими семафорами, але життя вокзалу не завмирає ні на секунду, він і далі працює на повну потужність, дихаючи в унісон із сотнями робочих дихань, дихань працівників сталевих магістралей, котрі заперечують злагоджений і безперервний ритм життя залізниці, забезпечують довгу безтурботну подорож усіх веселих мандрівників цієї країни.

Кількаденні переїзди, без води й сну, зависання на безіменних станціях... — я люблю залізницю, я люблю її настільки, що можу писати про неї книги, мої книги про залізницю були б сповнені численних прикладів із реального життя, головні герої цих книг визначались би дивовижною витримкою і впертістю, вони протискались би крізь найщільніші ділянки повітря, крізь найсконденсованіші шматки простору, ці герої помирили б у дорозі, як належить справжнім героям. Жодної зупинки, ані найменшої паузи, справжня подорож не потребує цілі, не потребує кінцевої мети, головне рухатись, рухатись уперед, скільки тягнуться колії, перетинати межі залізничних можливостей...

Жодної мети, жодної причини, жодних наслідків, рухатись, тримаючись дороги, котра підхарчовується твоїм рухом, твоїм безкінечним самодостатнім пересуванням — нізвідки в нікуди, невідому кількість часу в невідому напрямку з невідомими намірами, чорний-чорний туризм, метою якого є постійна потреба руху — небесний контролер компостує твої квитки, душі всіх святих летять за тобою, час існує для того, щоби ти його вбив.

Потрапляючи до міста залізницею, ти виходиш крізь високі двері головного залу... береш таксівку і їдеш в місто, в центральну його частину. Відпрацьований механізм проходження крізь фільтри й чистилища чужого міста передбачає цей вихід із дверей вокзалу, вокзал загалом значить значно більше, ніж здається на перший погляд, хай він викинутий кудись на периферію міської карти, до нього завжди потрібно добиратись, він вимагає певних зусиль, але саме звідси починаються речі найцікавіші й найбільш гіркі, сюди заносить травневим вітром випадкове дике насіння, з якого врешті-решт виростає вся зелень твого світу...

... **Станція метро...** Підземка, довга харківська підземка, в котрій так добре грітись у грудні, вже не видається безпечною та безтурботною, раптово на стінах її станції проступають жакливі хірургічні шви, за якими ховаються... земляні птахи, котрі давно вже не вміють літати та й не мають де, якщо вже на те пішло.

Не можна врятуватись у темряві, рятуватись потрібно ближче до світла, до свіжого повітря й зеленої трави, серед зеленої трави рятуватись взагалі одне задоволення, це тобі не катакомби посеред міста, з галереями і довгими переходами від однієї станції до іншої, на перший погляд вона справді затишна, ця підземка, прохолодна влітку і тепла восени, вдень завжди наповнена людьми, вночі тут нікого немає...

Мені завжди видавалось, що підземка має здатність вбирати в себе тіні й голоси, постаті й життя, вона відкрита для цього, одного разу, зайшовши сюди... ти вже не зможеш повернутись назовні, ти загубишся на одному з перегонів, так і не доїхавши до потрібної станції, я навіть думаю, що там вони всі й знаходяться — всі, хто раптово зник із цього життя, випав із нього несподівано й незаконно, підземка ховає в собі їх усі крапички часів, до потрібного моменту, коли врешті наважиться повернутись назад, на поверхню, в червоний даун таун, в котрому вони не змогли одного разу вижити.

Продовження цього життя цілком може відбуватись у вагонах метрополітену, на станціях і переходах; спускаючись щоранку під землю, проходячи під браму... ти навіть не знаєш, з ким тобі доводиться їхати в одному напрямку, більше того — ти навіть не здогадуєшся, що напрямки у вас різні, попри те, що їдете ви в одних вагонах.

... це лише справа часу, одного разу ти прийдеш сюди і тобі охоча поступляться містом, ти навіть не помітиш, як це станеться, просто ввійдеш сюди і залишишся до кращих часів.

Кожен шов у стінах, кожен знак, виведений на пожежних кранах і каналізаційних люках, кожне оголошення, котре лунає під високими склепіннями станції університет, наповнені відомостями про їхнє пересування твоїми маршрутами, ваші маршрути весь час перетинаються, до того ж перетинаються вони в найбільш спокійних і людних місцях, десь саме тут, в районі площі, де багато сонця й повітря, де всі ви перетинались за життя, тож природньо перетинатись тут... тим більше, що особливої різниці, як виявляється, немає — для всіх вас... існує єдиний метрополітен, з трьома лініями руху, з кількома десятками зупинок, з переходами, і підземним депо. З єдиною системою пропуску, котрі не можна уникнути, як не старайся.

Я можу уявити собі, як вони повернуться, це станеться скоріш за все влітку, найімовірніше у серпні, так — у кінці серпня, сухого і сонячного серпневого ранку, о 5:30, з першим потягом, двері відчиняться, і звідси почнуть виходити всі-всі, кого ти пам'ятаєш і кого вже встиг забути, всі кого тобі не вистачало і чиєї появи ти так боявся, з ким ти час від часу перетинався там, унизу, навіть не здогадуючись, що вони, на відміну від тебе, там і лишаються, вони будуть виходити в тепле серпнєве повітря, в свіжий харківський ранок, в довге розміряне життя, наповнюючи його своїми голосами, своїм диханням, своєю присутністю...

АСКОРБІНКА ДЛЯ ДУШІ

– З чим любите пити каву? З цукром, молоком, корицею?

– Ми надаємо перевагу книзі!

Усі книжки, представлені в рубриці, ви завжди зможете прочитати, взявши їх в нашій бібліотеці на абонементі художньої літератури.

Ольга Сохар,
бібліотекар 1 кат.

Дар'я Івашова,
бібліотекар 2 кат.

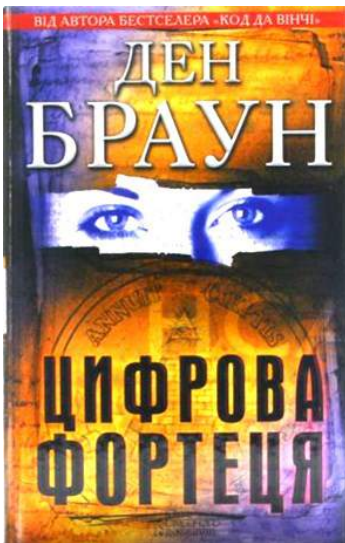

Життя сповнене таємниць

Пропонуємо добірку книг неперевершеного майстра історичного роману, автора численних бестселерів, і в першу чергу, відомого всім «Кода да Вінчі» – Дена Брауна. Інтелектуальна проза, яка з легкістю розкриває таємниці світової змови, безперервний конфлікт між релігією і наукою не може залишити читачів байдужими. Бажаєте зануритися у вир таємничих подій? Твори Дена Брауна стануть для Вас справжньою знахідкою!

«Цифрова фортеця»

Браун Д. Цифрова фортеця / Ден Браун ; пер. с англ. В. Горбатько. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2011. – 416 с.

Автор пропонує розгадати ще один надскладний код, який приховує загрозу для всього світу! Мережа Інтернет оповила весь світ своїм павутинням і страшно небезпеку. Невідомий ставить під загрозу особисте життя кожного, зброя загадкового зловмисника лише набір символів і літер. Знешкодити її береться кращий шифрувальник США Сюзанна Флетчер. Але... Творець таємничого коду мертвий, а ключ до нього, здається, безслідно втрачено... Запеклий двобій в Інтернеті стирає межі між добром і злом.

«Інферно»

Браун Д. Інферно : роман / Ден Браун ; пер. з англ. В. Горбатько. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2013. – 608 с.

В самому серці Італії професор релігійної символіки Гарвардського університету Роберт Ленгдон залучений в дослідження одного з найбільш таємничих літературних шедеврів — «Божественної комедії» Данте Аліг'єрі. Зустріч з лякаючим ворогом, якого турбує проблема перенаселення Землі, переконує Ленгдона в тому, що бачення пекла Данте незабаром може стати реальністю. Професор береться розгадати загадку, яка затягне в світ класичного мистецтва, потайних стежок і науки майбутнього...

«Джерело»

Браун Д. Джерело : роман / Ден Браун ; пер. з англ. Г. Яновська. – Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. – 528 с.

Століттями релігії світу намагалися пояснити походження людини по-своєму. І ось Едмонд Кірш — колишній учень Роберта Ленгдона, відомий винахідник та мільярдер — здійснює приголомшливе відкриття, яке здатне не просто похитнути, а й спростувати постулати всіх релігій. На сенсаційну лекцію в надсучасному музеї Гугенгайма в Більбао запрошено і професора Р. Ленгдона. Але Кірш не встигає викласти свою неймовірну теорію — його вбивають. Матеріали лекції захищені 47-значним паролем, і хто його розгадає?...

Ірина Жук,
бібліотекар 1 кат.

Облако

Появилось в небе синем облако не зря...
Стало оно символом утра, парусом нового дня.
И расправив белые крылья, устремилось облако ввысь,
Где чарующей музыки звуки из органа Вселенной неслись.

Исполняла вселенная музыку,
Чередую диск солнца с диском луны,
И наполнялось облако звуками
Такой всеобъемлющей высоты.

Очаровано флейтою ветра,
Облачившись в платье журавля,
Танцевало неистово облако самый прекрасный на свете
Танец такого долгожданного дня.

И растворяясь в бесконечной нежности
Бесследно ускользающего дня,
Напоминало облако небесное о тех,
Кто жил на свете до меня.

Фотопогляд

Ірина Киричок,
директор

Марівна зірка

Сонце – найближча до нас зірка і єдина зірка Сонячної систем, гаряча, яскрава, неповторна...

Наче чарівні пензлі, промінчики сонця, маючи багату палітру барв, малюють на лазурному полотні неймовірні візерунки і перетворюють небосхил на казкову картину. Іноді, пройшовши крізь хмару, вони розійдуться чудовим світінням, то наче долоньками торкнуться краю горизонту і запалять іскорку, а іноді навіть спалахнуть полум'ям над домівками і попливуть у ніч, щоб вже завтра першими постукати у наші віконця і сповістити про зародження нового дня...

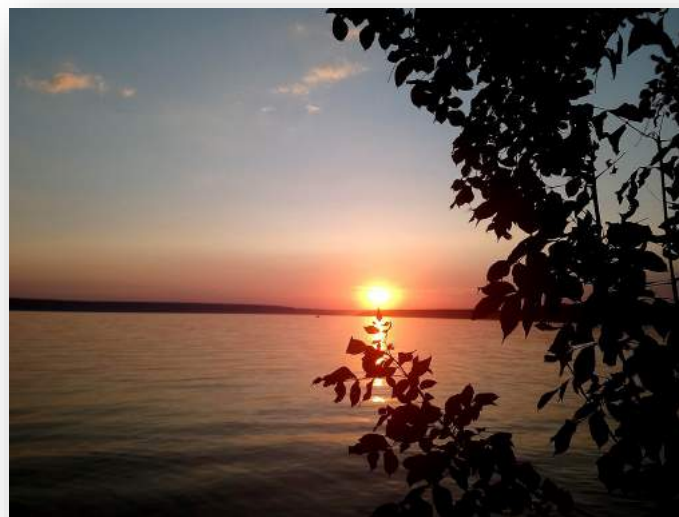
«Світіння»

«Кульбаба»

«Полум'я»

«Іскра»

«Зоряний ліхтарик»

Фотопогляд

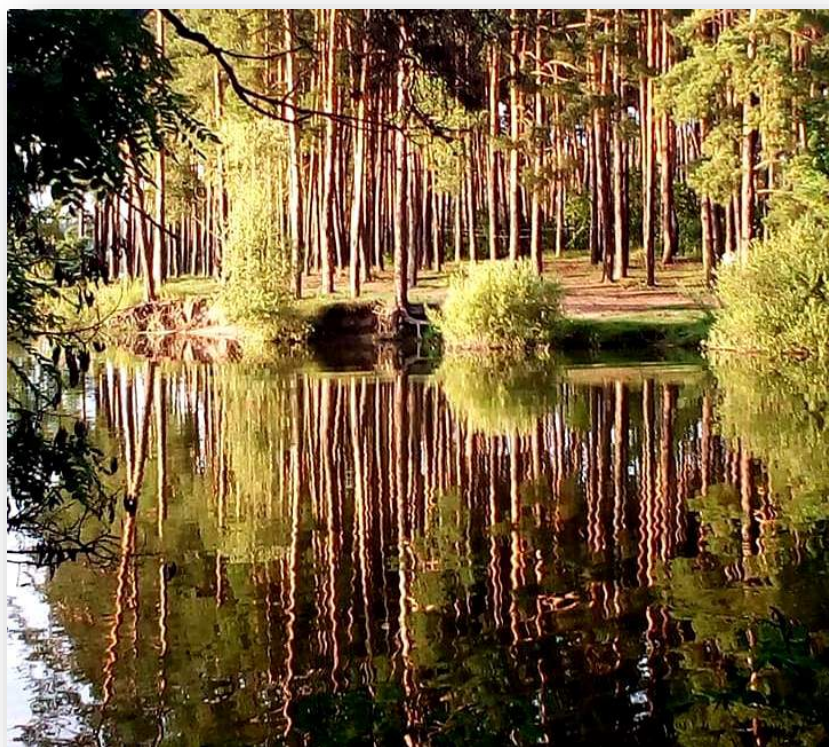

Оксана Русанова,
зав. відділом

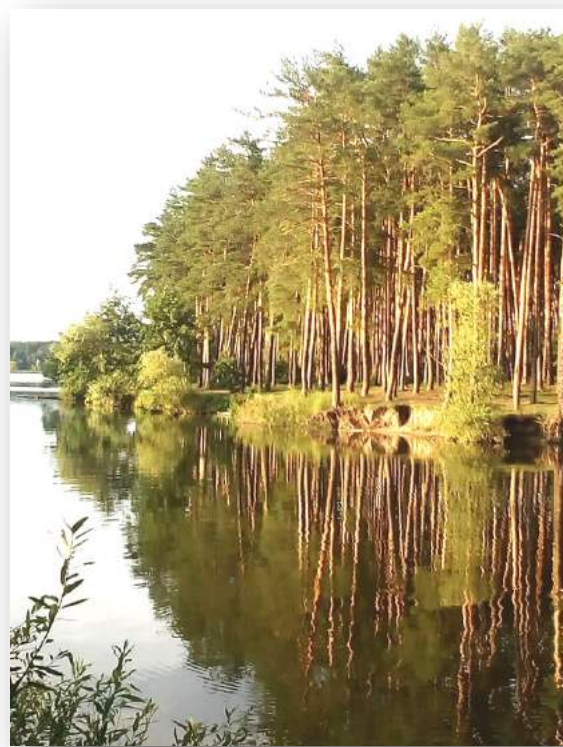

Волшебное отражение

Когда наступает вечер и ветер затихает, вода успокаивается — кажется, что ты попал в сказку! Природа сама создает такие шедевры!

«Зеркало»

«Запах сосен»

«Окунуться в облака»

«Потерянное золото»

«Ослепительный блеск»

Мій рідний край

Регіна Вороніна,
зав. сектором

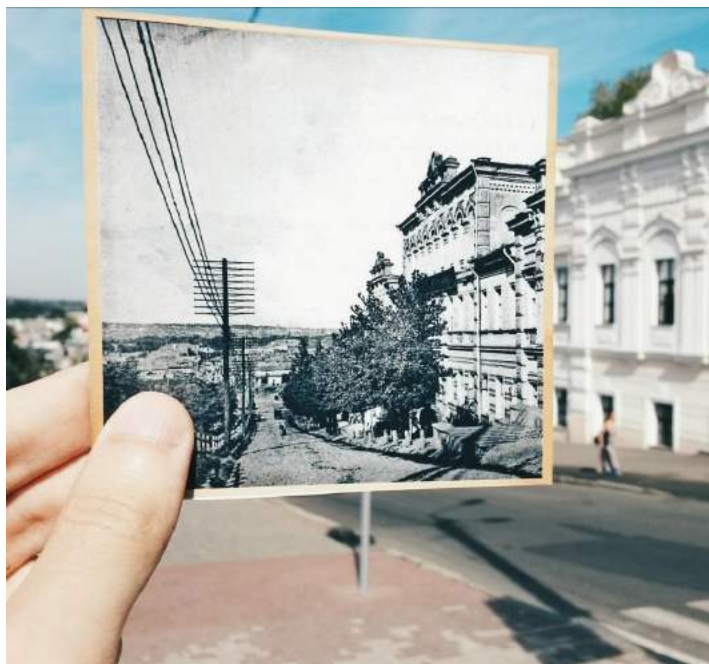

Мої дороги ведуть до Бурсацького узвозу...

Згадайте, ви точно маєте особливе місце. У кожної людини воно індивідуальне, можливо їх декілька, але воно обов'язково є у вас. Там, де ніхто вас не потурбує, де відбулась знакова для вас подія, де бринять струни душі від світлих спогадів...

Я живу у рідному місті Харкові все своє життя. Тут я закінчила школу, вступила до вищих навчальних закладів, пізнавала світ, своє оточення, себе... Та у всіх цих випадках, коли доля робила черговий віраж, а намічений життєвий шлях змінював напрям, я все одно опинялась там, на Бурсацькому узвозі. Для нас, харків'ян, ця невеличка вуличка у 500 метрів, має дещо загадкове значення: географічно та магістрально з'єднує дві частини міста разом з мостом через річку Лопань, а метафізично — поєднує людей на своєму крутому схилі на багато років! Як це? Просто! Я розкажу вам далі...

Почнемо з історії забудови узвозу. Через загрозу зі сторони монголо-татарського нашествия тогочасне Дике поле було вирішено укріплювати, створюючи поселення. Козаки під керівництвом Чугуївського воеводи Гр. Спешнева побудували острог у середині XVII ст., що трохи згодом перетворилась на дерево-земляну фортецю прямокутної форми. Так місцевість і ця споруда отримали статус полкового міста. З часом стали з'являтися будинки

Бурсацький узвіз

Фото: Д. Ічетовкін, читач «Бібліотерапевта»

сільського типу, а на найвищій точці побудували дерев'яну Успенську церкву. Тобто крок за кроком відбувалась забудова Харкова. Використовувати оборонну силу фортеці не довелося — навалу з боку монголо-татарської сторони вдалося мінімізувати, і в результаті місто перетворилося на центр торгівельно-ремісничої справи Слобідсько-Української губернії завдяки вигідному географічному положенню. Значною подією стало заснування Харківського колегіуму (фактична дата створення — 1721 р., переведений до міста у 1726 р.), першого вищого навчального закладу, що перетворило Харків також й на культурний осередок.

1770 року було вирішено відкрити при Харківському колегіумі

духовну семінарію (бурсу) для дітей-сиріт. В цьому навчальному закладі з досить широким переліком дисциплін (письмо, математика, географія, іноземні мови тощо), дітей навчали спеціально запрошені викладачі з-за кордону. Саме через простонародну назву навчального закладу вулицю назвали Бурсацьким узвозом, хоча у 60-80-х рр. XIX ст. він називався Семінарською гіркою. Будівля тогочасної семінарії була споруджена 1773 р., представляла собою велику кам'яну споруду в один поверх, у подальшому була перебудована та розширена за проектом архітекторів К. Толкунова та Б. Покровського, фасад оформлений у так званому російсько-візантійському стилі.

Протягом XIX століття активно стала розвиватись торгівля на Благовіщенському ринку. Але сполученню нагорної та підгірної частини міста заважала ложбина з річковою водою. Тому було прийнято рішення про спорудження мосту, який би з'єднав ці дві половини Харкова. Отже, ми бачимо, що транспортне значення Бурсацького спуску, що є відповідальною ланкою зв'язку між східною, центральною та західною частинами міста, надзвичайно важливо навіть й сьогодні. За деякими з перспективних планів міста середини XX ст. опрацьовувалася пропозиція прокласти між підніжжям спуску і Харківською набережною триарусний тунель для руху під землею автомобілів і трамваїв. На жаль, через величезні ймовірні затрати цей проект не реалізовувався, але ми ще маємо надію...

Майже увесь період XIX століття відбувалась забудова цієї вулиці. І хоча деякі зі споруд збереглись до наших часів, тільки будівлю бурси визнали культурною пам'яткою архітектури. Її нова історія почалась з 1925 року, коли тут було засновано факультет політпросвіти при Харківському інституті народної освіти (нині ХНУ). А вже через 4 роки на базі цього факультету був організований незалежний Інститут політпросвіти. Цей вищий навчальний заклад пройшов ряд реорганізацій, щоб у кінцевому результаті з 1935 року альма-матер стала випускати кваліфікованих бібліотекарів, а вже з 1964 р. остаточно утвердитись в якості Інституту культури. На сьогоднішній день він має назву Харківська державна академія культури.

Зараз Бурсацький узвіз знаходиться у центрі міста, як майже 500 років тому. Він розвивається, трансформується і крокує вперед. Хоча ця частина міста є історичною, це не заважає оновлювати скульптурний ландшафт — нещодавно на початку узвозу було встановлено 7-метровий пам'ятник Івану Сірку (23 серпня 2017 р.), видатному козацькому керівникові та полковнику Харківського козацького полку.

Напевно, тепер ви розумієте, про що я казала на початку, коли стверджувала, що ця вулиця поєднує людей! Навіть більше — поєднує епохи, століття! А щодо особистих переживань та спогадів, то Бурсацький узвіз влаштував мені ту зустріч, яка змінила все моє життя, подарувала велику любов — до книжки і читання!

Якщо пройти цим узвозом униз, а потім повернути на Клочківську, то можна дістатись до раю моєї юності — книжкового ринку. Там я проводила майже кожен вихідний, знаходила цікавеньку книжку, здебільшого фентезі, а потім усю ніч читала її, бо точно не могла заснути, знаючи, що в мене є цей «маленький скарб». Але на цьому магія узвозу для мене не закінчилась, я вступили до тієї самої бурси, щоб зв'язати себе з книгою на все життя — я стала вивчати книгознавство, бо цікаво читати книжки, і мені захотілось їх створювати! Ось чому для представників бібліотечної професії ця невеличка вуличка є особливим місцем, там ми стали тими, ким є сьогодні.

Я впевнена, що у нашому рідному місті знайдеться ще не

Вихід з двору ХДАК
Фото: Д. Ічетовкін, читач «Бібліотерапевта»

одна вулиця, провулок чи проспект, які будуть важити для людини стільки ж, як для мене ці 500 метрів у центрі Харкова, бо це місто є за що обожнювати, про нього ще є багато чого розповісти! Бо саме ось з таких маленьких розповідей і дрібничок твориться наша історія.

Використані джерела:

1. Бурсацький спуск [Електронний ресурс] // Улицы и площади Харькова : информационно-аналит. справочник. – Режим доступа : <http://streets-kharkiv.info/bursatskii-spusk>
2. Бурсацький узвіз (Харків) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qps.ru/f7BUT>
3. Кононенко О. Є. Харківщинознавство : навч. посіб. / О. Є. Кононенко, Л. С. Шульженко; за ред. Л. Д. Покроєвої. – Харків : Гімназія, 2002. – 304 с.
4. Лейбфрейд А. Бурсацький спуск [Електронний ресурс] / А. Лейбфрейд // Панорама. – 1995. - № 1, 4. – январь. – Режим доступа : http://belinskogo.kh.ua/seminary_descent.html

Бурсацький узвіз. ХДАК
Фото: Д. Ічетовкін, читач «Бібліотерапевта»

Хроніка подій

Чорне золото

*«Джерело вічного щастя і символ неземної насолоди ...
Предмет загального обожнювання і інструмент зваби ...
Такий різний, але незмінно смачний ...
Дорогоцінний подарунок всьому Людству»*

Дехто вважає, що шоколад кращий за поцілунки. І більшість людей святкує Всесвітній день шоколаду 11 липня. Це мабуть найсмачніше свято, засноване французами у 1995 році. В цей день проводяться фестивалі, концерти, ярмарки, майстер-класи, екскурсії на шоколадні підприємства і, звісно, дегустації. Цікаво! У світі існує декілька музеїв шоколаду.

Відомо, що батьківщина шоколаду Центральна і Південна Америка. Стародавні племена майя, а пізніше і ацтеки почали змішувати обсмажені зерна какао з водою, гірким перцем і ваніллю — виходив гіркий, пінистий напій «xocolātl» («чоколатль») або «гаряча вода». Тільки на початку XVII століття напій роблять солодким, додаючи мед, молоко і спеції. По новому шоколад готують з 1828 року: вичавлюють масло какао з какао тертого, тим самим отримують твердий шоколад. Це винахід швейцарських кондитерів, а автором самої ідеї є Франсуа-Луї Кайе. Ви знаєте, що першу в світі молочну шоколадку поєднавши шоколад зі згущеним молоком, створили Генрі Нестле разом з Даніелем Петером.

Шоколад корисний для здоров'я, адже вживання чорного гіркого шоколаду покращує пам'ять, зір, швидкість реакції, стабілізує кров'яний тиск, допомагає сконцентруватися і швидше міркувати, впливає на психологічне відновлення, а головне піднімає настрій, примушуючи мозок виробляти ендорфіни — «гормони щастя». Для поліпшення тону шкіри в СПА-салонах застосовують шоколадні обгортання. За допомогою шоколадної терапії підвищують імунітет у тих, хто страждає синдромом хронічної втоми. У людей, що періодично їдять шоколад ризик ускладнень від серцевих захворювань зменшується в декілька разів. Цей ефект спричиняють антиоксиданти, що містяться в какао. З іншого боку,

теобромін, що міститься у ньому в високих концентраціях, токсичний для багатьох тварин, зокрема собак і котів. Тож не залучайте своїх домашніх улюбленців до святкування...

Марина Заговора,
бібліограф 2 кат.

Знайомимо з університетською бібліотекою

Літо — пора відпочинку. Хто на канікулах, хто у відпустці, а університетська бібліотека навіть на цей час не зачиняє двері для читачів. І завжди із задоволенням зустрічає гостей.

Влітку бібліотеку відвідали гості з інших країн. 25 червня до нас завітали студенти 3-го та 4-го курсів, спеціальність «Загальна медицина» Західно-Казахстанського державного медичного університету ім. М. Оспанова (м. Актобе, Казахстан), а 23 липня — студенти 4-го курсу стоматологічного факультету Медичного університету — Варна (м. Варна, Болгарія), які проходять практику в ХНМУ за програмою академічної мобільності.

Гості завітали до абонементів, ознайомились з ресурсами й технічним оснащенням бібліотеки, зацікавились можливістю роботи у читальних залах та залах для самостійної підготовки.

Широкі можливості, комфортні умови та приємні враження від екскурсії в оновленому інформаційно-бібліотечному комплексі ХНМУ, яку провела директор Ірина Киричок, стали доброю мотивацією для студентів терміново записатися до бібліотеки!

Редакція

Тематична виставка «Ішемічний інсульт: сучасні підходи до лікування»

В Україні, як і в багатьох інших країнах світу, інсульт (лат. *Insultus* — удар) — одна з найчастіших причин смерті. Найбільш поширений вид інсульту — ішемічний, пов'язаний із закупоркою мозкових судин. Ішемічні інсульти зустрічаються приблизно в чотири рази частіше, ніж геморагічні. Навіть при успішному результаті лікування далеко не завжди людині вдається повернутися до колишнього способу життя. Тому питання ранньої діагностики та своєчасної терапії є важливими у збереженні якості життя пацієнта.

Запрошуємо до читальної зали Наукової бібліотеки (проспект Науки, 4, корпус Б) ознайомитися з першоджерелами тематичної виставки «Ішемічний інсульт: сучасні підходи до лікування», на якій представлена література з питань етіології, ранніх методів діагностики, патогенетичного лікування та профілактики ішемічного інсульту.

Лариса Скрипченко,
провідний редактор

Франс Кафка: людина, що жила загадкою...

(до 135-річчя від дня народження Франса Кафки, німецького письменника)

Напевно, не існувало до сьогодні такої ж геніальної, загадкової і водночас нещасної особистості, яка б вражала увесь світ своєю творчістю і викликала щире співчуття...

Репродукція картини «Портрет Кафки» італійського художника Ренато

Письменник Франс Кафка був особистістю парадоксів, дії якого часто розходилися з загально-визнаними логічними висновками: писати тільки в стіл і просити свого виконавця заповіту спалити рукописи після смерті, бути вегетаріанцем в сім'ї м'ясника, бути душею компанії і страждати від самотності і депресії, бути закоханим багато разів і розривати заручини в останній момент... Все це про Франса Кафку.

Франс народився в сім'ї комерсанта із середнім достатком, закінчив Празький університет, факультет юриспруденції, що призвело в подальшому до внутрішнього конфлікту — він розривався між обов'язком і літературною діяльністю. Це позначилось на не-

серйозному ставленні до роботи та призвело до того, що письменник перебував на маленьких посадах до самої пенсії. У 1912 році Кафка почав роботу над своїм романом «Америка» під початковою назвою — «Зниклий безвісти» — цю назву запропонував М. Брод (повірений Кафки) для друку твору в 1927 р. Мотив для свого незакінченого роману (важка доля заробітчан у США) Кафка взяв у автора путівних заміток «Amerika heute und morgen» А. Холічера. Головний герой — молодий 16-річний юнак Карл Россман, емігрант, неодноразово намагається знайти у Нью-Йорку постійну роботу з гідною оплатою, але на його шляху стають різні перепони...

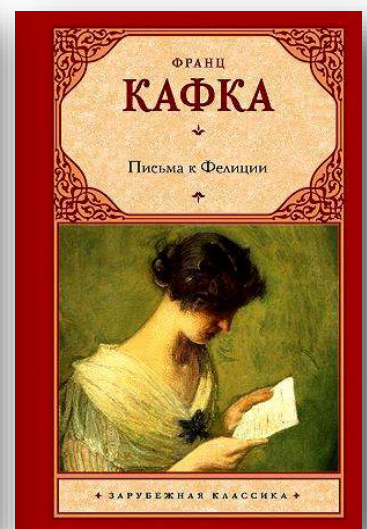
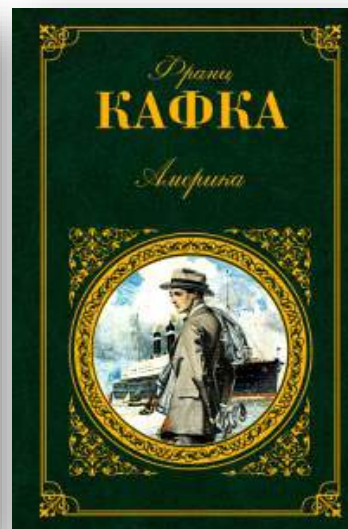
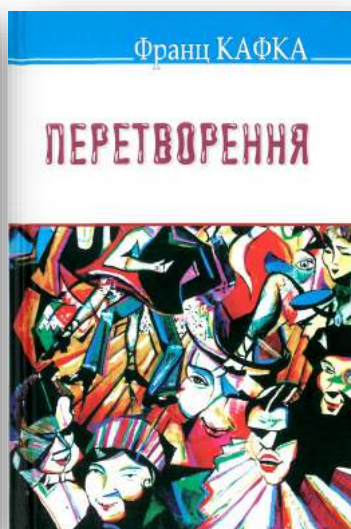
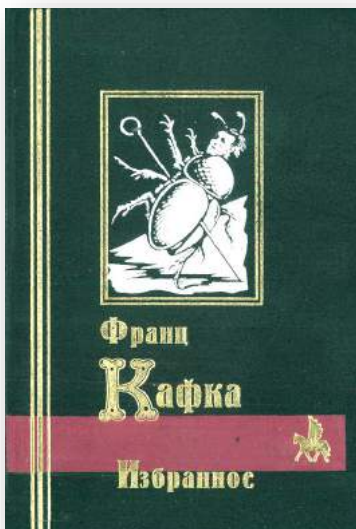
Збірка «Споглядання» була опублікована вже у 1913 р. Відразу без перерви Кафка почав працювати над романом «Процес». Наступними вийшли з друку: збірка новел «Сільський лікар» і оповідання «Листи до батька». Після виходу на пенсію за станом здоров'я Ф. Кафка старанно працював над підготовкою до друку чергової збірки новел «Голодар» і оповідання «Нора». Більшість творів письменника були опубліковані вже після смерті і тільки тому, що Макс Брод не виконав його посмертну волю — спалити всі його рукописи.

Франц Кафка
(1883-1924)

Розглядаючи творчість і життя Франса Кафки, можна помітити таємничий зв'язок з цифрою три: саме стільки його романів було не дописано за життя — «Америка», «Замок», «Процес»; дата його народження і смерті — третій день місяця — 3 липня і 3 червня. Письменник помер у 1924 році в санаторії біля Відня.

Франс Кафка запам'ятовується кожному читачеві своєю екстраординарною філософією на межі абсурду та своєрідною вигаданою реальністю...

Романтик пустельних симфоній

(до 100-річчя від дня народження Джеймса Олдріджа, англійського письменника)

Величезні простори одноманітної гладі, що звиваються і видніються здалеку. Простори, які створені вітрами і природою. Незвичну картину пустелі описати зможе не кожен письменник, незважаючи на усю майстерність володіння художнім словом. Але йому це вдалось! Той, хто народився серед зелених пагорбів Австралії, але життя пов'язало саме с пустельними барханами — журналіст, громадський діяч, літератор Джеймс Олдрідж.

Народившись у митецькій сім'ї — батько Джеймса також був літератором, а мати все дитинство прищеплювала йому ідеали толерантного і доброзичливого поводження — ця людина була приречена стати творчою особистістю із ідеалізованим баченням справедливості. Якщо спершу Олдрідж розпочав свою діяльність у журналістиці в якості рознощика газет, то після закінчення Оксфорду його доля визначилась остаточно — під час Другої світової війни різнобічність митецької особистості проявила себе на тлі воєнної драми світу як воєнний кореспондент, описуючи здебільшого події на Близькому і Дальньому Заході. Ці репортажі стали проявом перших кроків письменництва, де центральним персонажем все ж залишалась пустеля...

Парадокс життєвого і творчого шляху Джеймса Олдріджа полягає в тому, що простори природи стали для його сюжетів мізансценою: юністю серед безкінечних зелених пагорбів Австралії, а молодість і зрілі роки у постійному пошуку відповідей на вічні питання людського буття у сипучих піскових барханах. Ще до того як визначитись з репортерською та письменницькою діяльністю, Джеймс марив польотом, тому не дивно, що героєм його першого роману став саме пілот — юнак Джон Квейль, що на біплані

проходить через ряд запеклих повітряних боїв 1940-ого року на Півночі Африки. Цей роман став бестселером і подарував авторові всесвітню славу, а читачеві розкрив роль внутрішньої відваги пересічної особистості, якою може виявитись кожен з нас, у складний час.

Роман «Мисливець» 1950 р. показує нам стриману білосніжну рівнину вічних канадських снігів, серед якої борються за власне життя мисливці на хутряного звіра. Вони не просто добувачі цінного матеріалу — вони невизнані герої, для котрих кожна хвилина у просторах криги та снігу є перевіркою на міцність

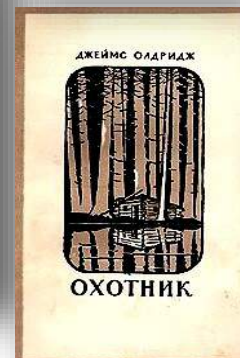
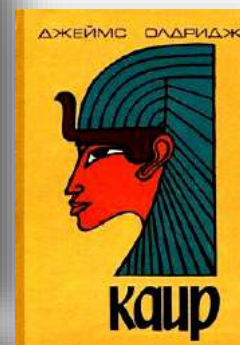
Роки є піщинками у хронології Всесвіту. А чим є безкраї піски лише для одного міста? Саме на це питання робить спробу відповісти Дж. Олдрідж у своєму романі «Каїр. Біографія міста». Автор описує історію цього міста з початку заснування, переплітає за допомогою художніх прийомів спокійне минуле і динамічне сьогодення. Особливу увагу письменник приділив опису характерів місцевих жителів, які існують пліч о пліч з природньою силою піску та величезних барханів, які ще не поглинули місто, а стають частиною одного маленького світу, власного світу...

Специфіка прози Джеймса Олдріджа в тому, що він надає перевагу правдивості — зображує природу у первісному вигляді, роблячи її не банальною, а прекрасною і живою. Ці сили стають в ряд з головними героями творів, існують як індивідуальність та грають не останню роль у сюжеті. І не важливо, чи це буде зелені луки, водна гладь чи повітряні потоки — саме для Дж. Олдріджа все це прояви пустелі, де кожна молекула — це піщинка, а разом вони утворюють оспівану пустелю буття!

Джеймс Олдрідж
(1918-2015)

У фонді Наукової бібліотеки (абонемент художньої літератури) наявні одні з найкращих романів Джеймса Олдріджа — «Морской орел», «Дипломат», «Каир. Біографія міста», «Герои пустынних горизонтов» та ін. Запрошуємо вас до книжкових мандрів по слідах співця широт нашої спільної домівки!

Регіна Вороніна,
зав. сектором

Володимир Великий: постать в українській історії

(до 1030-річчя Хрещення Київської Русі-України)

У липні цього року православний світ відзначив 1030-річчя хрещення Київської Русі-України князем Володимиром. Народжений язичником, він зрікся старої віри, охрестився сам і охрестив країну. Чому так сталося? У «Слові про Закон і Благодать» святитель Іларіон, Митрополит Київський пише про те, що князь зрозумів: стара віра занадто слабка і не в змозі підтримати його прагнення припинити кровопролитні війни та об'єднати роздроблені землі. Він шукав сильну віру, служителі якої були б провідниками його політики, і знайшов у Візантії нову і «...зажадав серцем він бути християнином і навернути всю Землю в християнство...».

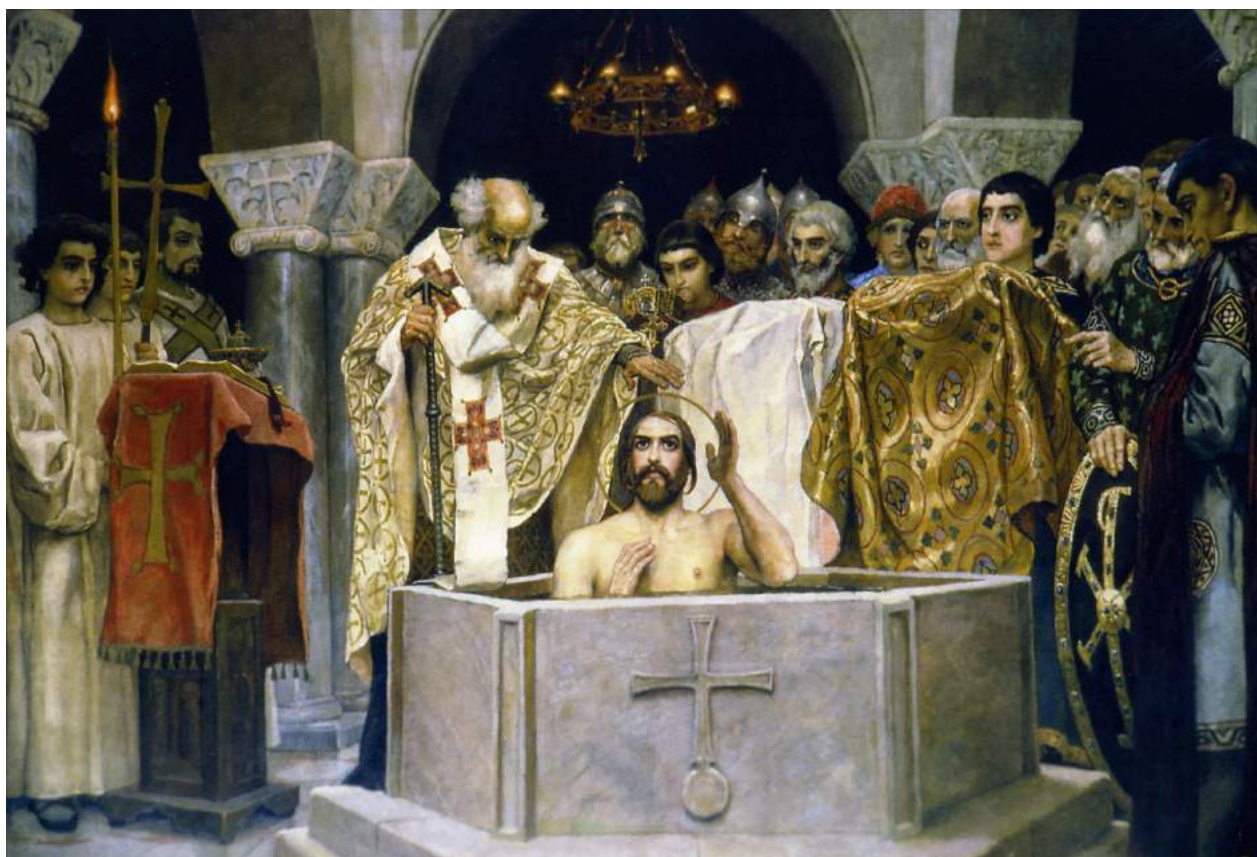
Володимир Святославич увійшов до української історії з ім'ям Володимира Великого. Він доклав значних зусиль для об'єднання слов'янських народів та процесу формування території давньоруської держави. Здійснив декілька реформ: адміністративну, судо-

ву, військову. Першу, релігійну реформу, князь провів на початку свого правління, намагався реформувати язичництво. «Добрый глузд і гострий розум» допомогли Володимиру зрозуміти переваги християнства над язичництвом, позбутися старої віри та ввести країну у коло християнських держав світу. На той час центром християнської віри була Візантія, яка відкривала Київській Русі шлях до головних культурних і духовних надбань людства. З метою отримання допомоги, перш за все в справі організації церковного правління та розвитку духовної культури, Володимир родичається з візантійськими імператорами, одружується з їх сестрою Анною. Князь не бачив Константинополя — столиці імперії, але був у Херсонесі — відомому на той час осередку візантійської культури. Це місто він завоював, у ньому охрестився й одружився. Існують інші версії щодо місця хрещення: сам Київ чи Василів

Володимир Великий
(980 - 1015)

(нинішній Васильків). Літописи свідчать, що насамперед Володимир хрестив 12 своїх синів та багатьох бояр, пізніше відбулося масове хрещення мешканців Києва в місці впадання річки Почайни в Дніпро. На думку більшості дослідників ця важлива подія відбулась у 988 році. У наступні роки охрестили населення інших міст.

Хрещення князя Володимира Великого
Фреска В. М. Васнецова

З впровадженням християнства в державі починає стрімко розвиватися наука, культура, освіта, з'являються школи, монахи пишуть історію України-Русі. В Києві збудовано церкву святого Василія (ім'я князя після хрещення), візантійськими майстрами споруджено собор Богородиці, на що Володимир віддає десяту частину своїх доходів (інша назва — Десятинна церква). Літописці відмічають великі зміни в характері та поведінці самого князя. Він став набожним і до кінця життя опікувався своїми підданими, за що всі називали його ласкавим батьком, а в билинах — Червоним Сонечком.

Протягом 35 років, а за деякими джерелами 46 років, Володимир Великий уміло керував київською державою. У 1015 році в селі Берестові (під Києвом) князь Володимир пішов з життя, був похований у Десятинній церкві. Його постать була канонізова-

на і він був названий «Рівноапостольним».

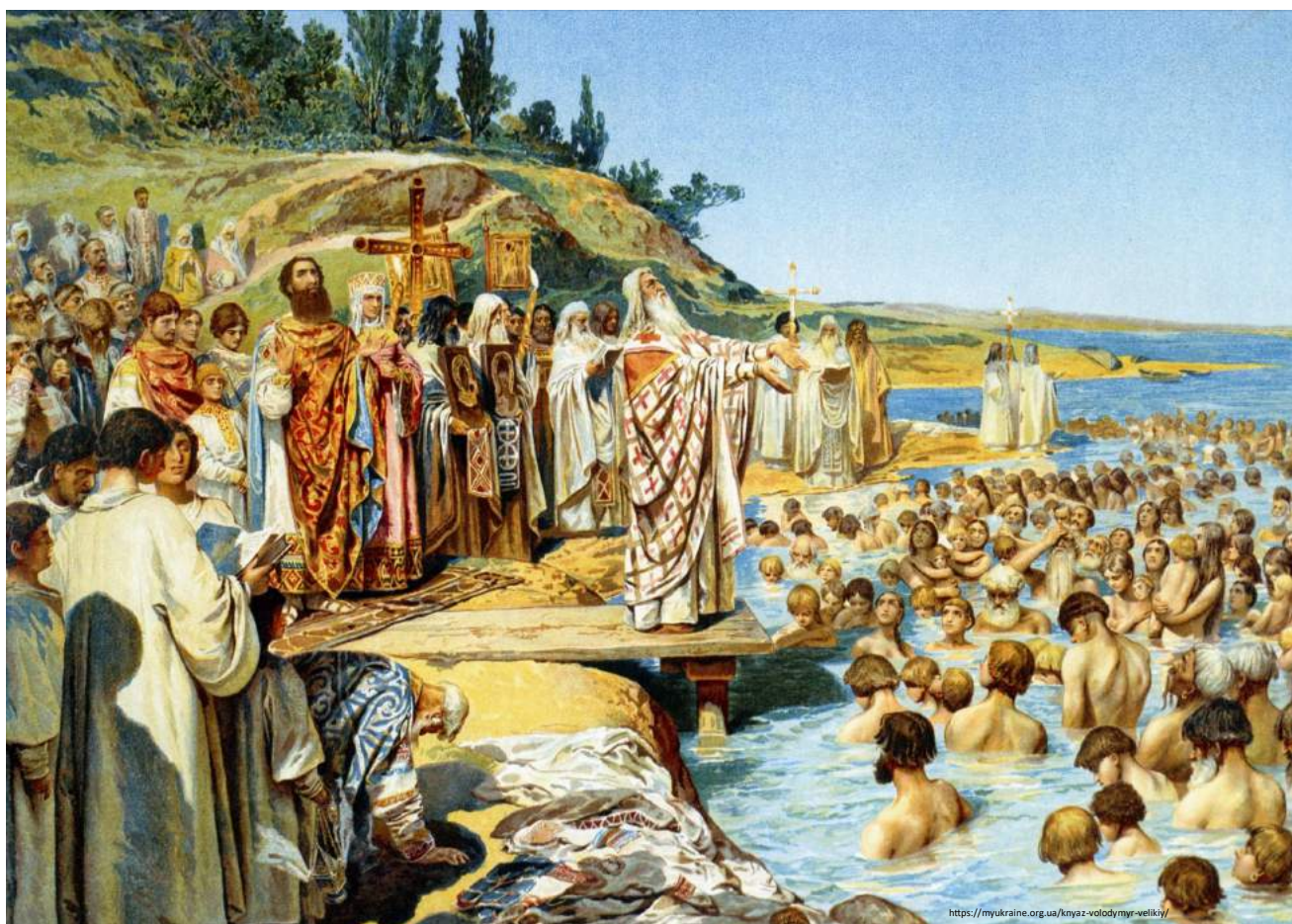
Реформи, проведені Володимиром за роки свого правління київською державою, і в наш час мають велике історичне значення. Він прийшов до влади в той час, коли вона потерпала від нескінченних міжусобних війн, а залишив нащадкам могутню державу, з якою стали рахуватися на міжнародній арені.

Події, пов'язані з Хрещенням Київської Русі-України Володимиром Великим, знайшли широке відображення в науковій, науково-популярній та художній літературі: М. Аркас «Історія України-Русі», М. Дорошенко «Нарис історії України», Митрополит Іларіон «Дохристиянські вірування українського народу», М. Грушевський «Про старі часи на Україні: коротка історія України», С. Склярєнко «Володимир», А. Ладинский «Когда пал Херсонес», А. Красницкий «Свет истины», «Перед

рассветом», «Красное Солнышко» та ін. Із цими та іншими виданнями з історії нашої країни ви можете ознайомитися, звернувшись до Наукової бібліотеки ХНМУ.

Валентина Серпухова,
зав. відділом

Хрещення Володимиром Великим. 988 рік
Художник Клавдій Лебедев

Великі земляки

Напередодні Дня незалежності України та Дня Харкова відбулась важлива подія у нашому місті — 17 серпня 2018 року відкрилася документальна виставка «Великі земляки: представники наукових медичних шкіл Харкова» — проект творчого клубу «Вітальня на Дворянській» і культурно-ділового центру «Рубаненко і партнери».

Історичний екскурс у минуле нашого міста: відкриття у 1804 році Імператорського Харківського університету (ІХУ) з чотирма факультетами, в тому числі і медичним, докорінно змінило життя Харкова, вирвавши його з провінційних лихоліть та епідемій і перетворивши протягом двох століть у сучасний науково-освітній, промисловий мегаполіс. Величезний внесок у цей розвиток внесли медики. Тому не дивно, що партнерами цього проекту стали Харківський національний медичний університет (ХНМУ), Харківська медична академія післядипломної освіти (ХМАПО), Харківська наукова медична бібліотека (ХНМБ) і Харківський НДІ судових експертиз ім. Н.С. Бокаріуса.

На церемонії відкриття були представники міської ради, Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я, медичної спільноти та ін. Від нашого університету виступив перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В. Капустник, зазначивши, що історія ХНМУ невідривно пов'язана з історією медичного факультету ІХУ і медичний університет є його правонаступником, адже школи, які зародилися в його стінах у 1804 році, розвивалися і розвиваються наступними поколіннями вчених і лікарів. Завдяки самовідданій праці викладачів-науковців медичного факультету, їх учнів формувалися медичні школи анатомів, хірургів, терапевтів, педіатрів, урологів, психіатрів та інших спеціальностей, які представляють Харківську вищу медичну школу сьогодні. Директор Навчально-наукового інституту якості освіти професор Ігор Завгородній наголосив, що для медичного вишу збереження історії завжди було пріоритетом, а зберігач фондів музею історії ХНМУ О. Семененко розповіла про участь музею в організації виставки, зазначивши вагомий внесок проекту в ознайомлення спільноти з історією медицини Харкова. Тому переважна більшість стендів представлена саме нашим університетом.

Оболеньські, Грищенко, Мала та багато інших — ці імена назавжди закарбовані на крижальх історії медицини.

Проект «Великі земляки» розпочато у 2016 році. Перша виставка була присвячена Алчевським — добре відомій харків'янам сім'ї, представники якої зробили серйозний внесок в розвиток промисловості, банківської справи, науки, літератури, архітектури, музики, педагогіки. У 2017 році пройшла друга виставка, присвячена Максиміліану Гельферіху, відомому підприємцю і меценату, засновнику і власнику спочатку чавуно-ливарних майстерень, потім заводу і, нарешті, акціонерного підприємства «Товариство М. Гельферіх-Саде», яке на початку ХХ століття стало найбільшим підприємством Харкова.

І ось третя виставка — про наукові медичні школи. Взагалі організатори вважають, що «історія великих земляків схожа на нескінченний серіал про історичні особистості, якими потрібно не тільки пишатися, але й знати подробиці їхнього життя, долі, діянь і досягнень...».

Цікаво, кому буде присвячена наступна виставка? А поки ми гадаємо, харків'яни і гості нашого міста мають можливість ознайомитись з витоками Харківської медицини на виставці, яка проходить в культурно-діловому центрі Корпорації «Рубаненко і партнери» за адресою вул. Чигіріна, 5 і триватиме до 21 вересня.

Приходьте, знайомтесь, адже нам є ким і чим пишатись!

С. Горбунова-Рубан, заступник міського голови з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення

А. Благовещенська, голова Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я;
В. Капустник, проф., перший проректор з науково-педагогічної роботи ХНМУ

О. Семененко, Н. Гаєва, І. Завгородній, І. Киричок

Гіршман, Лашкевич, Воробійов, Грубе, Данілевські, Бокаріуси,

Ірина Киричок,
директор

Серпень в історії України

Час плине так стрімко й непомітно. Тому важливо пам'ятати про події, які стали знаковими для розвитку нашого сучасного суспільства та країни в загалом. Напевно, саме серпень найбільш вдало відповідає вищезгаданим словам, бо цього місяця українська спільнота на теренах України і поза її межами згадує деякі дні з величезного переліку визначних дат, що допомогли утвердити соборність нашої країни. Поговоримо про них...

23 серпня. День державного прапору. Ще починаючи з 16 століття козаки Війська Запорізького ходили у бій під синьо-жовтими хоругвами. Жовтий колір мав відтінки золотавого або червленого із оригінальними орнаментами. Сучасний вигляд державного прапору України був публічно зафіксований ще 1848 року у Львові. Саме тоді етнічні українці Королівства Галичини та Володимирії вивісили на Львівський ратуші синьо-жовтий бікolor як національний прапор. Довга історія затвердження державного прапору та утиски, що зазнавали громадяни через його використання як символу суверенітету, роблять сам факт існування одного із державних символів країни знаковою подією в історії України. Ось чому вшанування Дня державного прапору на всіх рівнях підпорядкування важливо для збереження національної пам'яті,

єдності українського народу та утвердження незалежності країни. Цього дня по всій території України проходять святкові концерти, флешмоби і різноманітні культурні заходи, що сприяють популяризації знань про символ єднання держави та спільноти. Однією із знакових подій останніх років, які розкрили всю важливість та символічність державного прапору, стала виставка на Софійській площі «Прапори-реліквії» (23-25 серпня 2015 р.), де були представлені більше 60-ти національних синьо-жовтих прапорів — військові, волонтерські, фрагменти прапорів з бойових операцій тощо.

День визволення Харкова. День міста. Окупація Харкова була страшною: нелюдське поводження з мирним населенням, голод, геноцид єврейської громади, порушення Женевських домовленостей щодо військових полонених... Ці нескінченні 641 день окупації першої столиці України досі постають жахіттями перед очима багатьох сімей. Але всі сподівались на таку бажану перемогу, на свободу від нацистського свавілля. Четверта спроба радянських військ визволити місто та вдале проведення операцій «Полководець Румянцеv» стало історичною подією у хронології Другої світової війни. Як масштабний промисловий вузол країни Харків мав й стратегічне значення, тому

найшвидше припинення окупації для військово командування було у пріоритеті. Незважаючи на глобальне руйнування житлового масиву міста та майже вщент знищену культурну частину Харкова, громадяни мали сили і бажання у короткі строки відновити рідну місцину, щоб жити далі. Тому не дивно, що саме **День визволення Харкова від нацистських окупантів** став у подальшому **Днем міста** як символ відновлення, єдності та нестримного розвитку, віри у краще майбутнє!

24 серпня. День Незалежності України. Прагнення українців до самостійності та незалежності відоме ще з часів Київської Русі. Але чи легкий це був шлях? Ні, аж ніяк! Роздроблення князівств, кримсько-татарська навала, численні дроблення Лівобережної і Правобережної України між сусідніми країнами-завойовниками стали тією рушійною силою, яка розпалила в українців декількох десятиліть жагу до незалежності. А остаточно здійснитись такій бажаній події судилось 24 серпня 1991 року — в день Акту проголошення незалежної України і відтоді ми святкуємо **День Незалежності України!** Цього року ми відзначаємо вже 27-му річницю суверенної української держави. З року в рік українська спільнота згадує тих, хто був у витоках цього процесу і завдяки кому ми можемо називатись вільною державою!

Незважаючи на усі негаразди і труднощі, що спіткали багатомільйонних нащадків Кия, Щека, Хорива та їх сестри Либідь, кожен громадянин демократичної та вільної України має змогу відчути індивідуальну національну приналежність до єдиної суверенної держави!

Регіна Вороніна,
зав. сектором

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЬ З ВИСТАВКАМИ:

«За покликом душі»

(до Міжнародного дня благодійності) – з **05.09.18**

*Місце експозиції: Читальна зала гуманітарної підготовки та самостійної роботи
Наукової бібліотеки (проспект Науки 4, корпус Б)*

«Хвороба Паркінсона: діагностика, лікування» – вересень 2018

*Місце експозиції: Читальна зала Наукової бібліотеки
(проспект Науки 4, корпус Б)*

Анонс

*Вітаємо співробітників бібліотеки
з ювілеєм та днем народження
у липні та серпні!*

Луначову Оксану!

*Богорову Антоніну!
Красюкову Оксану!
Малихину Марису!
Островську Лілію!
Русанову Оксану!*

Контакти:

м. Харків,
пр. Науки, 4

тел. (057)7077289

моб. (097)9937709

e-mail: biblio-t@ukr.net

Редакційна колегія:

Киричок І.В. (гол. ред.)

Русанова О.А. (відп. ред.)

Кустова К.М.

Гаєва Н.Д.

Вороніна Р.В.

